

1023**USTAWA**

z dnia 3 czerwca 2005 r.

o zmianie ustawy o sejmowej komisji śledczej

Art. 1. W ustawie z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. Nr 35, poz. 321) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą do komisji stosuje się przepisy regulaminu Sejmu.”;

2) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisję powołuje oraz wybiera i odwołuje jej skład osobowy Sejm bezwzględną większością głosów.”;

3) art. 3 uchyla się;

4) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Poseł kandydujący do komisji zostaje skreślony z listy kandydatów, jeżeli w związku z okolicznością, o której mowa w art. 4, nie może wchodzić w skład komisji.

2. O skreśleniu, o którym mowa w ust. 1, decyduje, w drodze uchwały, Prezydium Sejmu.

3. Prawo złożenia wniosku o dokonanie skreślenia, o którym mowa w ust. 1, przysługuje każdemu posłowi.”;

5) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Członek komisji zostaje wyłączonej z jej składu osobowego, jeżeli zachodzi wobec niego okoliczność, o której mowa w art. 4.

2. Wyłączenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje komisja; w głosowaniu nie bierze udziału członek komisji, którego wyłączenia głosowanie dotyczy.

3. Prawo złożenia wniosku o dokonanie wyłączenia, o którym mowa w ust. 1, przysługuje każdemu posłowi będącemu członkiem komisji oraz osobie wezwanej przez komisję w celu złożenia zeznań.”;

6) dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. W przypadku odwołania lub wyłączenia ze składu komisji jej członka Sejm dokonuje wyboru uzupełniającego. Przepisy art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 4a stosuje się odpowiednio.”;

7) w art. 10:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W sprawach, o których mowa w art. 11 ust. 1, art. 11e ust. 2, art. 11g ust. 2 i 3, art. 12 ust. 1 i ust. 3 zdanie pierwsze, art. 14 ust. 1 i 3, art. 15 ust. 1 oraz art. 16a, przewodniczący komisji działa jedynie na podstawie uchwały komisji.”;

8) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Każda osoba wezwana przez komisję ma obowiązek stawić się w wyznaczonym terminie i złożyć zeznania.

2. Jeżeli osoba wezwana nie może stawić się na wezwanie z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody, komisja może ją przesłuchać w miejscu jej pobytu.”;

9) dodaje się art. 11a—11i w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Z przesłuchania osoby wezwanej sporządza się protokół.

2. Protokół sporządza się w oparciu o zapis dźwiękowy przesłuchania.

3. O dokonywaniu zapisu dźwiękowego przesłuchania przewodniczący komisji informuje osobę wezwaną.

4. Zapis dźwiękowy przebiegu przesłuchania stanowi załącznik do protokołu.

5. Protokół podpisuje przewodniczący komisji i osoba wezwana.

6. Skreśleń, poprawek lub uzupełnień w protokole dokonuje przewodniczący komisji na wniosek osoby wezwanej lub członka komisji, o czym informuje członków komisji na jej najbliższym posiedzeniu.

7. Skreślenia, poprawki lub uzupełnienia dokonane w protokole wymagają omówienia podpisanego przez osoby podpisujące protokół.

8. Odrzucony wniosek o dokonanie skreśleń, poprawek lub uzupełnień dołącza się do protokołu.

9. Jeżeli osoba wezwana odmawia podpisania protokołu lub nie może go podpisać, przewodniczący komisji zaznacza w protokole przyczynę braku podpisu.

10. Oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe w protokole mogą być sprostowane na wniosek lub z urzędu.

Art. 11b. 1. Osoba wezwana przez komisję może ustanowić pełnomocnika.

2. Osoba wezwana może ustanowić nie więcej niż trzech pełnomocników.

3. Pełnomocnikiem może być adwokat albo radca prawny.

4. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie i złożone komisji lub zgłoszone do protokołu.

5. Ustanowienie pełnomocnika nie zwalnia osoby wezwanej z obowiązku osobistego stawiennictwa przed komisją i składania zeznań.

6. W kwestiach dotyczących pełnomocnika, a nieunormowanych przez przepisy niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w postępowaniu cywilnym.

Art. 11c. 1. W postępowaniu przed komisją osobie wezwanej służy w szczególności prawo do:

1) uchylecia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić osobę wezwaną lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,

2) odmowy zeznań, gdy jest ona osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo została skazana,

3) żądania, aby przesłuchano ją na posiedzeniu zamkniętym, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę osobę wezwaną lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego,

4) odmowy zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ciężący na osobie wezwanej obowiązek zachowania tajemnicy ustawowo chronionej, w przypadkach określonych w przepisach niniejszej ustawy,

5) zgłoszenia wniosku o zarządzanie przerwy w posiedzeniu komisji,

6) zwrócenia się z wnioskiem o umożliwienie swobodnego wypowiedzenia się w objętej przesłuchaniem sprawie,

7) zwrócenia się z wnioskiem o uchylenie pytania, które w ocenie osoby wezwanej sugeruje jej treść odpowiedzi, jest nieistotne bądź nie stosowne,

8) zwrócenia się z wnioskiem o zmianę terminu przesłuchania,

9) złożenia wniosku o dokonanie czynności, które komisja może al-

bo ma obowiązek podejmować z urzędu,

10) złożenia wniosku o wyłączenie członka komisji w trybie art. 5 albo 6 ustawy.

2. O uprawnieniach wymienionych w ust. 1 osobę wezwaną poucza się przed rozpoczęciem przesłuchania.

3. Na decyzję przewodniczącego komisji oddalającą wniosek osoby wezwanej, w sprawach określonych w ust. 1 pkt 5—9, służy jej odwołanie do komisji. Komisja rozstrzyga o odwołaniu w drodze głosowania, większością głosów.

Art. 11d. 1. Przed rozpoczęciem przesłuchania należy uprzedzić osobę wezwaną o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy i odebrać od niej przyrzeczenie; przyrzeczenia nie odbiera się, jeżeli zachodzą okoliczności wymienione w art. 189 Kodeksu postępowania karnego.

2. Przyrzeczenie od osoby wezwanej odbiera komisja.

3. Osoba wezwana składa przyrzeczenie, powtarzając za przewodniczącym komisji słowa: „Świadomy/Świadoma znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że będę mówił/mówiła szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome”.

4. W czasie składania przyrzeczenia wszyscy, nie wyłączając członków komisji, stoją.

5. Osoby nieme lub głuche składają przyrzeczenie przez podpisanie tekstu przyrzeczenia.

6. Osobie wezwanej, która w danej sprawie składała już przyrzeczenie, przewodniczący komisji przypomina je przy kolejnym przesłuchaniu, chyba że komisja uzna za potrzebne ponowne odebranie przyrzeczenia.

Art. 11e. 1. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy państwowej mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu ich od obowiązku zachowania tajemnicy przez właściwy organ.

2. Komisja może zwrócić się do właściwego organu o zwolnienie osoby wezwanej przez komisję od obowiązku zachowania tajemnicy.

3. Zwolnienia wolno odmówić tylko wtedy, gdyby złożenie zeznania wy-

rządzić mogło poważną szkodę państwu.

Art. 11f. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy ustawowo chronionej innej niż tajemnica państwowa mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że komisja zwolni je od obowiązku zachowania tajemnicy, z zastrzeżeniem przepisu art. 11g.

Art. 11g. 1. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, lekarskiej lub dziennikarskiej mogą być przesłuchane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla ochrony ważnych interesów państwa, a zwłaszcza ochrony bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu.

2. W celu uzyskania zgody na przesłuchanie osób co do faktów, o których mowa w ust. 1, komisja składa pisemny wniosek do Sądu Okręgowego w Warszawie.

3. Na postanowienie sądu w przedmiocie zezwolenia na przesłuchanie, komisji i osobie wezwanej służy zażalenie, na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego.

4. Wniesienie zażalenia wstrzymuje wykonanie postanowienia sądu.

Art. 11h. 1. Przesłuchania, o których mowa w art. 11e ust. 1, art. 11f i art. 11g ust. 1, odbywają się na posiedzeniu zamkniętym. Ta część posiedzenia, na której zapada decyzja w sprawie zamknięcia posiedzenia, jest również zamknięta. Komisja określa osoby, których udział w posiedzeniu zamkniętym jest niezbędny.

2. Wiadomości uzyskane w toku przesłuchań, o których mowa w art. 11f i art. 11g ust. 1, stanowią tajemnicę służbową.

Art. 11i. Do postępowania w sprawach wzywania oraz przesłuchiwania osób wezwanych przez komisję oraz zwalniania ich z obowiązku zachowania tajemnicy w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego dotyczące w tym zakresie świadków.”;

10) w art. 12:

a) w ust. 2 po wyrazach „Kodeksu postępowania karnego” dodaje się wyrazy „i Kodeksu karnego wykonawczego”,

b) w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Do postępowania w sprawie zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.”;

11) dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Dla uzyskania wiedzy specjalistycznej komisja może powoływać biegłych. Do biegłych stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 oraz działu V rozdziału 22 Kodeksu postępowania karnego dotyczące biegłych.”;

12) w art. 15 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Wydatki związane z czynnościami, o których mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa w części Rezerwy celowe.”;

13) w art. 16 wyrazy „art. 11 ust. 1,” zastępuje się wyrazami „art. 11a ust. 1, art. 11e ust. 1, art. 11g ust. 1,”;

14) dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Komisja może zezwolić przedstawicielom prasy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.¹⁾), na dokonywanie za pomocą aparatury utrwalenia obrazu lub dźwięku z posiedzenia komisji, gdy przemawia za tym interes publiczny; dokonywanie tych czynności nie będzie utrudniać przebiegu posiedzenia, a ważny interes osoby wezwanej nie sprzeciwia się temu.”;

15) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom wzywanych przez komisję przysługuje, na ich wniosek, zwrot uzasadnionych wydatków, jakie poniosły w związku z udziałem w posiedzeniu komisji, w tym z tytułu utraty zarobków; osoby te poucza się o prawie do złożenia wniosku. Suma zwrotu nie może przekraczać jednak trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407).”;

16) w art. 18 w ust. 1 wyrazy „art. 1 ust. 2 pkt 3—7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 1993 r. Nr 38, poz. 172 i z 1996 r. Nr 73, poz. 350)” zastępuje się wyrazami „art. 1 ust. 1 pkt 3—7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybuna-

le Stanu (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 925, z 2003 r. Nr 175, poz. 1692 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219)”;

17) art. 19 uchyla się;

18) dodaje się art. 19a—19c w brzmieniu:

„Art. 19a. 1. Komisja sporządza sprawozdanie ze swojej działalności.

2. Sprawozdanie komisji śledczej zawiera stanowisko komisji w sprawie określonej w uchwale o jej powołaniu.

3. Przewodniczący komisji opracowuje i przedkłada komisji projekt jej stanowiska.

4. Do projektu stanowiska, o którym mowa w ust. 1, członkowie komisji mogą zgłaszać poprawki w formie pisemnej.

5. W sprawach dotyczących kolejności głosowania poprawek zgłoszonych do tekstu projektu stanowiska komisji, komisja może rozstrzygnąć w drodze uchwały.

6. Komisja śledcza przyjmuje swoje stanowisko w drodze uchwały.

Art. 19b. 1. Sprawozdanie komisji śledczej może zawierać również zdania odrębne posłów - członków komisji. Zdanie odrębne zawiera odmienne stanowisko, co do całości albo części stanowiska komisji.

2. Zdanie odrębne, po jego zgłoszeniu w formie pisemnej, na żądanie wnioskodawcy, zamieszcza się w sprawozdaniu komisji.

Art. 19c. 1. Na posiedzeniu Sejmu sprawozdanie komisji śledczej prezentuje wybrany z jej składu poseł sprawozdawca, który obiektywnie przedstawia stanowisko komisji oraz zawarte w sprawozdaniu zdania odrębne.

2. Do sprawozdania komisji w trakcie jego rozpatrywania przez Sejm, poprawek nie zgłasza się.

3. Nad sprawozdaniem komisji Sejm nie przeprowadza głosowania.”.

Art. 2. Do postępowań prowadzonych przez komisje śledcze, rozpoczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy, z tym że czynności dokonane zgodnie z przepisami dotychczasowymi zachowują swoją ważność.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.